

GENERALE REGELING VOOR PREDIKANTSZAKEN

Ingevolge artikel B8 KO

Inhoud

A. Algemene bepalingen

- A1 Begripsomschrijvingen
- A2 Toepasselijke regels
- A3 Consistentie van beleid en uitvoering

B. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

- B1 Kerkenraad
- B2 Classis
- B3 Generale synode
- B4 Commissie van beroep in predikantszaken
- B5 Vereniging Steunpunt Kerkenwerk
- B6 Vereniging Samenwerking Emeritering
- B7 Predikantenvereniging
- B8 Raad van advies in predikantszaken

C. Voorbereiding en toegang tot de ambtsdienst

- C1 Praktijkoriëntatie voor studenten aan de Theologische Universiteit
- C2 Predikanten in opleiding
- C3 Beroepbaarstellend onderzoek
- C4 Toelatend onderzoek
- C5 Onderzoek voor toelating in bijzondere gevallen
- C6 Beroeping

D. Vervulling van de ambtsdienst

- D1 Predikant in kerk en kerkverband
- D2 Kerkelijke rechtspositie
- D3 Totstandkoming van de verbintenis
- D4 Samenwerking tussen kerken en tussen predikanten
- D5 Bindingsformulier
- D6 Kerkenraad en predikant
- D7 Taakvervulling
- D8 Predikant in voltijd en deeltijd
- D9 Beroepscode, vorming en spiritualiteit
- D10 Beroepsprofiel en vaardigheden
- D11 Mentoraat
- D12 Supervisie
- D13 Intervisie
- D14 Permanente ontwikkeling
- D15 Functioneringsoverleg
- D16 Mobiliteit
- D17 Interim-predikantschap
- D18 Geheimhouding

E. Predikanten met een bijzondere taak

- E1 Bijzondere taken
- E2 Voorwaarden
- E3 Verhouding tot de kerken
- E4 Regeling van de rechtspositie
- E5 Begeleiding en toezicht
- E6 Rechtspraak in predikantszaken

F. Levensonderhoud en overige materiële voorzieningen bij actieve dienst

- F1 Levensonderhoud en voorzieningen
- F2 Reikwijdte zorgplicht
- F3 Pastorie
- F4 Tijdelijke arbeidsongeschiktheid
- F5 Blijvende arbeidsongeschiktheid
- F6 Zorgplicht bij arbeidsongeschiktheid
- F7 Arbeidsongeschiktheidsuitkering van VSE

G. Maatregelen

- G1 Samenwerking onder druk
- G2 Op non-actief stelling
- G3 Losmaking
- G4 Ontheffing
- G5 Schorsing
- G6 Afzetting
- G7 Ambtsherstel

H. Leeftijdsemeritaat

- H1 Leeftijd
- H2 Besluitvorming
- H3 Zorgplicht bij leeftijdsemeritaat
- H4 Aansluiting bij VSE
- H5 Toezicht en tucht

I. Slotbepalingen

- I1 Modellen
- I2 Vaststelling en wijziging van de GRP
- I3 Inwerkingtreding

A. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel A1 Begripsomschrijvingen

- A1.1 In deze regeling wordt verstaan onder:
- a. de kerkorde: de vigerende Kerkorde (KO) van de Gereformeerde Kerken in Nederland (GKv);
  - b. de GRP: deze Generale regeling voor predikantszaken;
  - c. de kerk(en): de plaatselijke kerk(en) in de GKv;
  - d. deputaten toelating predikantschap: de classicale deputaten voor toelating tot het predikantschap;
  - e. deputaten advies en bijstand: het generale deputaatschap voor advies en bijstand in predikantszaken (AB);
  - f. deputaten kerkrecht: het generale deputaatschap kerkrecht (KR);
  - g. deputaten predikantszaken: het generale deputaatschap voor predikantszaken (PZ);
  - h. de Theologische Universiteit: de theologische universiteit (TU) als bedoeld in art. B13.1 KO;
  - i. de predikantenvereniging: de Vereniging van predikanten bij de GKv, tevens beroepsgroep predikanten GKv|CGMV (PV);
  - j. het Praktijkcentrum: het Praktijkcentrum Gereformeerde Kerken (PC);
  - k. de Raad van advies: de Raad van advies in predikantszaken (RvA);
  - l. het SKW: de Vereniging Steunpunt Kerkenwerk;
  - m. de VSE: de Vereniging Samenwerking Emeritering.
- A1.2 Waar in deze regeling sprake is van de kerkenraad in relatie tot de predikant, wordt in afwijking van art. B29.1 KO onder 'de kerkenraad' verstaan: de kerkenraad zonder de betrokken predikant.
- A1.3 Waar in deze regeling het generale deputaatschap advies & bijstand wordt vermeld, dient men Interkerkelijke Commissie Geschilbehandeling te lezen.

Artikel A2 Toepasselijke regels

- A2.1 Op de ambtsdienst van de predikanten zijn, in de hierna volgende rangorde, van toepassing:
- a. de kerkorde;
  - b. de GRP;
  - c. de bepalingen die in de kerkorde en/of GRP van toepassing zijn verklaard;
  - d. de regelingen en besluiten van de kerkenraden, die tot uitvoering van de kerkorde en/of GRP strekken.
- A2.2 De kerken regelen in de GRP die aspecten van de ambtsdienst van de predikanten waarin ter wille van een goede taakvervulling en rechtsgelijkheid gezamenlijke bepalingen nodig of gewenst zijn.
- A2.3. De kerken regelen in de GRP inzake de predikantsdienst tevens de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de verschillende kerkelijke vergaderingen, kerkelijke organisaties en kerkelijke instellingen (*art. E68 KO*) en andere betrokken instanties.
- A2.4 Een kerkenraad kan voorzien in aanvullende regelingen en besluiten ter zake de ambtsdienst van de plaatselijke predikant(en), mits deze geen wijziging brengen in de gemeenschappelijke regels die volgens KO en GRP van kracht zijn.

Artikel A3 Consistentie van beleid en uitvoering

- A3.1 De kerkelijke vergaderingen, de bijzondere kerkelijke organisaties en kerkelijke instellingen en andere betrokken instanties streven naar een goede onderlinge samenwerking en naar consistentie van beleid en uitvoering in alle zaken omtrent de ambtsdienst van de predikanten (*art. A2 KO*).
- A3.2 Zij dragen er zorg voor dat de regelingen, richtlijnen, beleidsaanbevelingen, besluiten e.d., die door hen binnen hun eigen taakveld worden vastgesteld en uitgevoerd, aansluiten bij de kerkorde en de GRP en niet in strijd zijn met het kerkelijk recht (*art. A3.2 KO; art. E68.4 KO*).

B. TAKEN, VERANTWOORDELIJKHEDEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel B1 Kerkenraad

- B1.1 De kerkenraad is belast met de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden ter zake de ambtsdienst van de predikant, die volgens de toepasselijke regels aan de kerkenraad zijn toevertrouwd of waarin niet op andere wijze is voorzien.

- B1.2 De kerkenraad richt zich op een goede samenwerking met de predikant en biedt aan de predikant de materiële en immateriële ondersteuning die hij nodig heeft voor de goede vervulling van zijn ambtsdienst. De kerkenraad houdt toezicht op zijn leer en leven.

Artikel B2 **Classis**

- B2.1 De classis is belast met de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden ter zake de ambtsdienst van de predikant, die volgens de toepasselijke regels aan de classis zijn opgedragen.
- B2.2 Iedere classis heeft een deputaatschap toelating predikantschap, dat de taken uitvoert omtrent de toelating tot het predikantschap, zoals in de KO en de GRP vermeld (*art. B11 KO*).
- B2.3 Het deputaatschap is zodanig samengesteld dat het de kerkelijke onderzoeken BSO en TLO zorgvuldig en op goede kerkelijke wijze kan uitvoeren.

Artikel B3 **Generale synode**

- B3.1 De generale synode is belast met de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden ter zake de ambtsdienst van de predikanten, die haar overeenkomstig art. E67.4 KO zijn opgedragen.
- B3.2 De kerken hebben een generaal deputaatschap predikantszaken (PZ). Het deputaatschap heeft de volgende taken:
- toezicht uit te oefenen op de kerkelijke onderzoeken voor de beroepbaarstelling (BSO) en de toelating tot het ambt van predikant (TLO) en leiding te geven aan het onderzoek voor de toelating tot het predikantschap in bijzondere gevallen (OBG), zoals in deze GRP omschreven (*art. B11 KO*);
  - ondersteuning te bieden aan de classes wanneer die in predikantszaken zijn belast met hetzij eigen besluitvorming hetzij het verlenen van de volgens de KO of GRP vereiste goedkeuring aan de besluitvorming van een kerkenraad. De goedkeuring van de classis als bedoeld in art. B12.6 KO is hiervan uitgezonderd. Deputaten verlenen bij goedgevonden van de desbetreffende besluitvorming het ter zake vereiste instemmend advies.
- B3.3 De kerken hebben een generaal deputaatschap advies en bijstand in predikantszaken (AB). Het deputaatschap verleent advies en bijstand in situaties van aanhoudende spanningen tussen de kerkenraad en/of gemeente enerzijds en de predikant anderzijds, gericht op herstel van een goede samenwerking (*art. G1 GRP*).
- B3.4 De generale synode benoemt de leden van de deputaatschappen en stelt de instructies vast voor hun taakuitoefening met inachtneming van de GRP.
- B3.5 In beide deputaatschappen wordt voorzien in kerkelijk-theologische, menswetenschappelijke, kerkrechtelijk-juridische en bestuurlijk-organisatorische kennis en ervaring.

Artikel B4 **Commissie van beroep in predikantszaken**

- B4.1 De commissie van beroep in predikantszaken is belast met de kerkelijke rechtspraak in predikantszaken overeenkomstig art. F79.1 KO. Zij kan tevens op gezamenlijk verzoek van de kerkenraad en de predikant bindende adviezen geven.
- B4.2 Haar bevoegdheid en werkwijze in beide gevallen is geregeld in de generale regeling voor de rechtspraak in predikantszaken.

Artikel B5 **Vereniging Steunpunt Kerkenwerk**

- B5.1 De kerken hebben zich verenigd in de Vereniging Steunpunt Kerkenwerk (SKW).
- B5.2 Via het SKW voorzien de kerken in een gezamenlijk kader voor de invulling van hun zorgplicht voor het levensonderhoud van de predikanten (*art. B16 KO*). Ook biedt het SKW voorzieningen voor de begeleiding en ondersteuning van het professioneel functioneren van de predikanten en voor een goede onderlinge samenwerking tussen kerkenraden en predikanten (*art. B14.2 KO*).
- B5.3 Het SKW is, in georganiseerd overleg met de PV, verantwoordelijk voor de vaststelling en jaarlijkse actualisering van de 'materiële regelingen predikanten' en aanverwante regelingen.

Artikel B6 **Vereniging Samenwerking Emeritering**

- B6.1 De kerken hebben zich verenigd in de Vereniging Samenwerking Emeritering (VSE).
- B6.2 Via de VSE voorzien de kerken in een gezamenlijk kader voor de invulling van hun zorgplicht

bij arbeidsongeschiktheid en emeritering van de predikanten (*art. B17 en B22 KO*).

- B6.3 De VSE is verantwoordelijk voor de regeling en uitvoering van alle door haar behartigde zaken volgens het Uitkeringsreglement van de VSE.

Artikel B7 **Predikantenvereniging**

- B7.1 De predikantenvereniging (PV) behartigt de gemeenschappelijke belangen van de bij haar aangesloten predikanten.
- B7.2 De PV voert periodiek overleg met het SKW/VSE over de 'materiële regelingen predikanten' en de regelingen betreffende arbeidsongeschiktheid en emeritering.

Artikel B8 **Raad van advies in predikantszaken**

- B8.1 De Raad van advies in predikantszaken is een orgaan voor onderlinge informatie-uitwisseling en afstemming van het beleid dat de verschillende deelnemers inzake de predikantsdienst in de kerken voeren, met behoud van ieders eigen taakstelling en verantwoordelijkheid.
- B8.2 In de Raad van advies in predikantszaken participeren:
- de generale deputaten advies en bijstand (AB);
  - de predikantenvereniging (PV);
  - het Steunpunt Kerkenwerk (SKW);
  - de Vereniging Samenwerking Emeritering (VSE);
  - de Theologische Universiteit (TU);
  - het Praktijkcentrum (PC).
- B8.3 De Raad van advies in predikantszaken brengt verslag uit aan de generale synode over de aard en voortgang van de behandelde onderwerpen.
- B8.4 De Raad van advies in predikantszaken regelt zijn organisatie en werkwijze in een eigen reglement.

C. **VOORBEREIDING EN TOEGANG TOT DE AMBTSDIENST**

Artikel C1 **Praktijkoriëntatie voor studenten aan de Theologische Universiteit**

- C1.1 De Theologische Universiteit kent in de master predikant een praktijkoriëntatie (stage) in een kerkelijke gemeente en bepaalt de daarvoor geldende voorwaarden.
- C1.2 De stageregeling van de Theologische Universiteit voorziet in een deugdelijke regeling van de kerkrechtelijke aspecten van de stage met inachtneming van het geldende kerkelijk recht.
- C1.3 De stageregeling waarborgt dat de studenten op bekwame en vertrouwde wijze hun stage in de gemeente verrichten, in gebondenheid aan de leer van de Bijbel, zoals samengevat in de belijdenisgeschriften; en dat voor hun stagewerkzaamheden, met name het voorgaan in kerkdiensten, vooraf door de kerkenraad toestemming is verleend.
- C1.4 De Theologische Universiteit is verantwoordelijk voor toelating tot en voor eventuele opschorting of tussentijdse beëindiging van de stage.
- C1.5 De stagiair zal op passende wijze in de gemeente worden geïntroduceerd.
- C1.6 De begeleiders aan de Theologische Universiteit en in de stagegemeente zorgen voor een tijdige en goede communicatie rond de stage naar de gemeente en zien toe op de naleving van de stageregeling.
- C1.7 De Theologische Universiteit verleent aan de student die de praktijkoriëntatie met goed gevolg heeft afgerond, naast het diploma van de predikantsmaster, een zgn. Aantekening Praktische Vorming.

Artikel C2 **Predikanten in opleiding (prio)**

- C2.1 Ter (verdere) voorbereiding op zijn beroepbaarstelling kan een afgestudeerde aan de Theologische Universiteit (master predikant) gebruik maken van de mogelijkheid om als predikant-in-opleiding (prio) tijdelijk te worden verbonden aan een gemeente.
- C2.2 De kerkenraad en de aspirant-prio treffen voor deze tijdelijke verbintenis een regeling, waarbij zij zich houden aan het geldende kerkelijk recht en in het bijzonder deze GRP.
- C2.3 Om als prio te kunnen fungeren, is vereist dat de classis aan betrokkene een preekbevoegdheid verleent die in overeenstemming is met de generale regeling preekbevoegdheid (*art. B32.2 KO*).
- C2.4 De prio richt zich op de gebruikelijke werkzaamheden van een predikant volgens de afspraken die daarover tussen hem en de kerkenraad worden gemaakt. Hij heeft geen bevoegdheid tot het

- bedienen van de sacramenten, het bevestigen van ambtsdragers, het afnemen van openbare geloofsbelijdenis of het kerkelijk bevestigen van een huwelijk.
- C2.5 De kerkenraad regelt een goede begeleiding van de prio en ziet toe op zijn werkzaamheden, op dezelfde wijze als wordt toegezien op het ambtswerk van een predikant.
- C2.6 De kerkenraad zorgt voor tijdige en goede communicatie naar de gemeente met betrekking tot het doel, de inhoud, de omvang en de duur van de werkzaamheden van de prio.
- C2.7 Om te voorzien in zijn levensonderhoud ontvangt de prio gedurende de tijdelijke verbintenis een vergoeding van de kerk, die in overeenstemming is met de richtlijn van het SKW.

Artikel C3 **Beroepbaarstellend onderzoek (BSO)**

- C3.1 Wie predikant wil worden, dient zich na voltooiing van de opleiding aan de Theologische Universiteit te melden bij de deputaten toelating predikantschap van de classis waartoe de kerk behoort die aan de kandidaat het attest heeft afgegeven voor zijn eerste inschrijving aan de Theologische Universiteit. Heeft de inschrijving plaatsgevonden vanuit een kerk die niet tot de GKv behoorde, dan meldt de kandidaat zich bij de classis Kampen (*art. B11.1 KO*).
- C3.2 De classis onderzoekt of de kandidaat voldoet aan de vereisten die de kerken in overeenstemming met de Bijbel stellen aan het bekleden van het ambt van predikant en of hij aan de kerken kan worden gepresenteerd als beroepbaar predikant.
- C3.3 Het onderzoek van de classis vindt plaats in besloten zitting onder leiding van deputaten toelating predikantschap van de classis. Elk lid van de classis kan aan het onderzoek deelnemen. Bij het onderzoek zijn ten minste twee generale deputaten predikantszaken aanwezig, die daartoe door de classis worden uitgenodigd.
- C3.4 Deputaten toelating predikantschap ontvangen uiterlijk drie weken voor het onderzoek van de kandidaat:
- a. (een kopie van) het diploma predikantsmaster c.q. doctoraal diploma van de Theologische Universiteit met de vereiste Aantekening Praktische Vorming;
  - b. een getuigenis van de kerk(en) waartoe de kandidaat de laatste twee jaar behoorde, waarin een beargumenteerde beoordeling gegeven wordt omtrent de vraag of de kandidaat voldoet aan de voorschriften die de Bijbel bevat ten aanzien van de persoonlijke geschiktheid en de leer en de levenswandel van hen die willen gaan dienen in het ambt van predikant;
  - c. een motivatiebrief van ten minste 900 woorden waarin de kandidaat schrijft over:
    - de betekenis van het geloof in God voor zijn persoonlijk leven;
    - de betekenis die Gods openbaring in de Bijbel en de samenvatting van de bijbelse leer in de kerkelijke belijdenisgeschriften voor hem hebben;
    - zijn roeping tot en motivatie voor het predikantschap;
    - zijn visie op de ambten en hun functioneren in de kerk van Jezus Christus en zijn beoogde plaats als predikant in het geheel van het leven en werken van de gemeente;
  - d. een curriculum vitae;
  - e. de tekst van een drietal preekvoorstellen die niet eerder zijn beoordeeld door een kerkelijke vergadering, een docent en/of een mentor, over door de kandidaat zelf gekozen teksten (één uit het Oude Testament, één uit het Nieuwe Testament, en één over een Catechismuszondag of ander onderdeel van de belijdenis van de kerk), voorzien van uitgewerkte orden van dienst, inclusief de gebeden.
- Aan de hand van deze bescheiden bereiden deputaten toelating predikantschap het onderzoek voor.
- C3.5 Deputaten toelating predikantschap dragen zorg voor tijdige toezending van de stukken onder C3.4 aan de afgevaardigden en aan de generale deputaten predikantszaken.
- C3.6 De classis voert met de kandidaat een gesprek van circa een half uur over zijn motivatiebrief en betreft daarbij de andere onder C3.4 genoemde bescheiden.
- C3.7 De classis beluistert het door de kandidaat uitgesproken preekvoorstel dat door hem is uitgekozen uit het drietal ingediende preekvoorstellen, en voert daarna met de kandidaat een gesprek van maximaal een uur over zijn drie preekvoorstellen.
- C3.8 De classis voert met de kandidaat een gesprek van maximaal een uur over de leer van de Bijbel en de betekenis en inhoud van de belijdenisgeschriften. Het doel van het gesprek is dat duidelijk wordt hoe de overtuiging en houding van de kandidaat is ten opzichte van de Bijbel en de belijdenis van de kerk.
- C3.9 Uit het gehele onderzoek moet overtuigend blijken dat de kandidaat Bijbelgetrouw en confessioneel betrouwbaar is en zelf gegrepen is door het evangelie. Ook moet de classis uit het onderzoek kunnen concluderen dat hij bekwaam geacht mag worden om als predikant een gemeente te dienen.

- C3.10 De beoordeling vindt plaats buiten aanwezigheid van de kandidaat met inachtneming van het volgende:
- de classisleden spreken zich eerst individueel uit over hun totale indruk van de kandidaat op basis van het onderzoek;
  - de deputaten toelating predikantschap van de classis geven hun oordeel;
  - de generale deputaten predikantszaken geven hun oordeel;
  - de vergadering komt tot een besluitvormende ronde.
- C3.11 De beroepbaarstelling vindt plaats indien de classis positief oordeelt over het onderzoek en de generale deputaten predikantszaken zich met dit oordeel kunnen verenigen.
- C3.12 De kandidaat ondertekent ten overstaan van de classis het bindingsformulier.
- C3.13 De classis verleent de kandidaat een akte van beroepbaarstelling. De beroepbaarstelling geldt voor een periode van twee jaar.
- C3.14 De classis maakt de beroepbaarstelling op de gebruikelijke wijze bekend.
- C3.15 Indien de classis tot een negatieve waardering komt of indien een positief oordeel van de classis niet door de generale deputaten predikantszaken wordt gesteund, ontvangt de kandidaat zowel mondeling als schriftelijk een toelichting waarop de negatieve beoordeling berust. Wanneer de negatieve beoordeling in een nader onderzoek – binnen enkele weken te houden – niet kan worden weggenomen, wordt het verzoek om beroepbaarstelling door de classis afgewezen. Tegen dit besluit kan de kandidaat rechtstreeks beroep instellen bij de particuliere synode.
- C3.16 Wanneer de kandidaat-predikant een verlenging van de beroepbaarstelling wenst, dient hij daartoe uiterlijk drie maanden voor het verstrijken van de termijn een verzoek in bij de classis die hem beroepbaar heeft gesteld. De kandidaat-predikant voert de redenen aan voor zijn verzoek en legt een getuigenis over betreffende zijn belijdenis en levenswandel van de kerk(en) waartoe hij sinds het beroepbaarstellend onderzoek behoorde. De classis kan de periode van beroepbaarstelling eenmaal met twee jaar verlengen.
- C3.17 De kandidaat-predikant heeft geen bevoegdheid tot het bedienen van de sacramenten, het bevestigen van ambtsdragers, het afnemen van openbare geloofsbelijdenis of het kerkelijk bevestigen van een huwelijk.
- C3.18 De kandidaat-predikant ontvangt begeleiding van een in overleg met hem door de classis aan te wijzen ervaren predikant en (oud-)ouderling in het kerkverband van de GKv.
- C3.19 Indien het optreden van de kandidaat-predikant aanleiding geeft tot klachten die niet in overleg met hem kunnen worden weggenomen, is de classis die het beroepbaarstellend onderzoek heeft uitgevoerd bevoegd tot behandeling en beoordeling daarvan.

Artikel C4 **Toelatend onderzoek (TLO)**

- C4.1 Wanneer een kerk een kandidaat-predikant beroept tot haar predikant en deze het beroep heeft aangenomen, verzoekt de kerkenraad aan de classis om een onderzoek uit te voeren gericht op de toelating tot het ambt (*art. B11.2 KO*).
- C4.2 Het onderzoek van de classis vindt plaats in besloten zitting onder leiding van deputaten toelating predikantschap van de classis. Elk lid van de classis kan aan het onderzoek deelnemen. Bij het onderzoek zijn ten minste twee generale deputaten predikantszaken aanwezig, die daartoe door de classis worden uitgenodigd.
- C4.3 Deputaten toelating predikantschap ontvangen uiterlijk twee weken voor het onderzoek van de kandidaat-predikant:
- de verklaring van beroepbaarstelling, afgegeven door de classis die het beroepbaarstellend onderzoek heeft verricht;
  - de beroepsbrief (met bijlagen) van de kerk en de aannemingsbrief van de kandidaat-predikant of gewaarmerkte afschriften daarvan;
  - een getuigenis van de kerk(en) waartoe de kandidaat de laatste twee jaar behoorde, waarin een beargumenteerde beoordeling gegeven wordt omtrent de vraag of de kandidaat nog steeds voldoet aan de voorschriften die de Bijbel bevat ten aanzien van de leer en de levenswandel van hen die staan naar het ambt van predikant.
- Aan de hand van deze bescheiden bereiden deputaten toelating predikantschap het onderzoek voor.
- C4.4 Deputaten toelating predikantschap dragen zorg voor tijdige toezending van de stukken in art. C4.3 GRP aan de afgevaardigden en aan generale deputaten predikantszaken.
- C4.5 De classis voert met de kandidaat-predikant een gesprek van circa een uur over de betekenis van het geloof in God voor zijn persoonlijk leven en zijn motivatie voor het predikantschap in de beoogde gemeente. Het onderzoek heeft het karakter van een geestelijk kennismakingsgesprek in de kring waarin de

- kandidaat-predikant hoopt te gaan werken. Uitgangspunt is de positieve conclusie die de classis van beroepbaarstelling ten aanzien van de kandidaat-predikant heeft getrokken met betrekking tot zijn geloof, zijn Bijbelgetrouwheid en confessionele betrouwbaarheid en zijn persoonlijke houding tegenover het ambt van predikant. Naarmate het beroepbaarstellend onderzoek langer geleden plaats vond, richt het onderzoek zich ook op de ervaringen en ontwikkelingen die de kandidaat-predikant sindsdien heeft doorgemaakt.
- C4.6 De beoordeling vindt plaats buiten aanwezigheid van de kandidaat-predikant met inachtneming van het volgende:
- de classisleden spreken zich eerst individueel uit over hun totale indruk van de kandidaat-predikant op basis van het onderzoek;
  - de deputaten toelating predikantschap van de classis geven hun oordeel;
  - de generale deputaten predikantszaken geven hun oordeel;
  - de vergadering komt tot een besluitvormende ronde.
- C4.7 De toelating vindt plaats indien de classis positief oordeelt over het onderzoek en indien de generale deputaten predikantszaken zich met dit oordeel kunnen verenigen.
- C4.8 De kandidaat-predikant ondertekent ten overstaan van de classis het bindingsformulier.
- C4.9 De classis verleent de kandidaat-predikant een akte van toelating tot het ambt.
- C4.10 [vervallen]
- C4.11 Indien de classis tot een negatieve waardering komt of indien een positief oordeel van de classis niet door de generale deputaten predikantszaken wordt gesteund, ontvangt de kandidaat zowel mondeling als schriftelijk een toelichting waarop de negatieve beoordeling berust. Wanneer de negatieve beoordeling in een nader onderzoek – binnen enkele weken te houden – niet kan worden weggenomen, wordt het verzoek om toelating als predikant door de classis afgewezen. Tegen dit besluit kunnen zowel de beroepende kerkenraad als de kandidaat rechtstreeks beroep instellen bij de particuliere synode.

Artikel C5 **Onderzoek voor toelating in bijzondere gevallen (OBG)**

- C5.1 Voor het predikantschap in de kerken is een voltooide opleiding tot predikant aan de Theologische Universiteit vereist (*art. B13.3 KO*). In afwijking daarvan kan bij uitzondering in bijzondere gevallen om toelating tot het predikantschap worden verzocht:
- door die kerkleden van wie wordt vastgesteld dat zij vanwege hun bijzondere gaven en ervaring zonder volledige theologische opleiding tot het predikantschap kunnen worden toegelaten (zie art. C5.3 GRP e.v.);
  - door hen die niet aan de Theologische Universiteit, maar elders in binnen- of buitenland een theologische opleiding, gericht op het predikantschap, hebben voltooid, maar nog niet in een kerk als predikant hebben gediend (zie art. C5.7 GRP e.v.);
  - door hen die in een andere kerkgemeenschap in binnen- of buitenland als predikant hebben gediend en die hetzij uit eigen beweging hetzij met het oog op een uit te brengen beroep door een plaatselijke kerk predikant binnen de GKv willen worden (*art. B11.3 KO*) (zie art. C5.13 GRP e.v.).
- C5.2 Voor elk van deze bijzondere situaties wordt de toelating tot het predikantschap in de hierna volgende bepalingen nader geregeld. Generale deputaten predikantszaken kunnen in een concreet geval vrijstelling verlenen van een hierna gesteld vereiste, wanneer zij overtuigd zijn dat in redelijkheid van de betrokkene niet kan of hoeft te worden verlangd dat hij daaraan voldoet. Tegen de afwijzing door generale deputaten predikantszaken van een verzoek om vrijstelling staat geen beroep open.

Kerkleden met bijzondere gaven en ervaring (art. C5.1 sub a GRP)

- C5.3 Voor het traject tot toelating in deze gevallen stellen generale deputaten predikantszaken na overleg met de Theologische Universiteit een regeling vast. Deze regeling waarborgt dat de aspiranten een voldoende instapniveau hebben en in hoofdzaak dezelfde theologische opleiding ontvangen als de reguliere theologiestudenten in de predikantsmaster.
- C5.4 Een aspirant die volgens deze regeling een opleidingstraject ontvangt aan de Theologische Universiteit kan zo nodig aanspraak maken op eenzelfde vorm van financiële steun vanuit de kerken als de reguliere theologiestudenten.
- C5.5 Voor een volgens deze regeling voltooide opleiding verstrekt de Theologische Universiteit een certificaat waarmee de aspirant zich als kandidaat bij de classis kan presenteren voor het beroepbaarstellend onderzoek (BSO) (*art. B11.1 KO*). Bevoegd is de classis waartoe de kerk behoort waar de kandidaat belijdend lid is.

C5.6 De regels voor het BSO (*art. C3 GRP*) en het TLO (*art. C4 GRP*) zijn verder van toepassing.

Theologen met een opleiding elders (art. C5.1 sub b GRP)

C5.7 Voor de toelating in deze gevallen is het uitgangspunt dat de betrokkenen eenzelfde startbekwaamheid dienen te hebben als de reguliere afgestudeerden van de predikantsmaster aan de Theologische Universiteit.

C5.8 Een aspirant-predikant zal daartoe van de Theologische Universiteit een schriftelijke beoordeling vragen m.b.t. de elders ontvangen theologische opleiding en, indien nodig, een voorstel voor een aanvullend opleidingstraject. Met deze documenten meldt hij zich bij generale deputaten predikantszaken.

C5.9 Generale deputaten predikantszaken stellen het aanvullend opleidingstraject aan de Theologische Universiteit voor de aspirant-predikant vast.

C5.10 Een aspirant-predikant die volgens deze regeling een opleidingstraject ontvangt aan de Theologische Universiteit kan zo nodig aanspraak maken op eenzelfde vorm van financiële steun vanuit de kerken als de reguliere theologiestudenten.

C5.11 Voor een volgens deze regeling voltooid opleidingstraject verstrekt de Theologische Universiteit een certificaat waarmee betrokkene zich als kandidaat bij de classis kan presenteren voor het beroepbaarstellend onderzoek (BSO) (*art. B11.1 KO*). Bevoegd is de classis waartoe de kerk behoort waar de kandidaat belijdend lid is.

C5.12 De regels voor het BSO (*art. B4 GRP*) en het TLO (*art. C4 GRP*) zijn verder van toepassing.

Predikanten uit een andere kerkgemeenschap (art. C5.1 sub c GRP)

C5.13 Voor de toelating in deze gevallen dient de betrokkene een voorbereidend traject te doorlopen onder leiding van generale deputaten predikantszaken. Ten minste vijf generale deputaten predikantszaken nemen hieraan deel.

C5.14 Om toegang te krijgen tot het voorbereidend traject dient de betrokkene vooraf de volgende stukken over te leggen:

- a. een verklaring over belijdenis en wandel, afgegeven door de kerkenraad van de kerk(en) waartoe de betrokkene als belijdend lid de afgelopen twee jaar heeft behoord, waarbij de generale deputaten predikantszaken in een bijzonder geval de termijn van twee jaar kunnen verkorten;
- b. een verklaring van de kerkenraad of een vergelijkbaar gremium van de kerk(en) waar de betrokkene als predikant de laatste vier jaar heeft gediend, inhoudend een waarheidsgetrouw getuigenis over de wijze waarop hij zijn dienst heeft vervuld; in een bijzonder geval kunnen generale deputaten predikantszaken de genoemde termijn verkorten of vrijstelling m.b.t. deze verklaring geven;
- c. wanneer de generale deputaten predikantszaken dat nodig achten: aanvullende getuigenissen over de vervulling door de betrokkene van het predikantschap in de laatste vier jaar;
- d. wanneer de situatie daartoe aanleiding geeft: een verklaring van de Theologische Universiteit dat de betrokkene eerder al een voldoende theologische opleiding heeft ontvangen om toelaatbaar te zijn tot het predikantschap in de gereformeerde kerken;
- e. een certificaat inzake een aanvullende opleiding, op aanwijzen van de generale deputaten predikantszaken, met betrekking tot de recente geschiedenis en het kerkrecht van de gereformeerde kerken;
- f. een levensbeschrijving van de betrokkene waarin deze met name roeping en beweegredenen om predikant in de Gereformeerde Kerken in Nederland te willen worden, verwoordt;
- g. op schrift gestelde preken en gebeden en zo mogelijk opnames daarvan in vier kerkdiensten waarin de betrokkene is voorgegaan.

C5.15 Generale deputaten predikantszaken houden met de betrokkene een colloquium, uiterlijk zes weken na indiening van alle vereiste stukken.

C5.16 In het colloquium moet overtuigend blijken dat de betrokkene Bijbelgetrouw en confessioneel betrouwbaar is, en zelf gegrepen is door het evangelie. Ook moeten generale deputaten predikantszaken uit het onderzoek kunnen concluderen dat de betrokkene bekwaam en geschikt is om als predikant binnen de gereformeerde kerken te dienen.

C5.17 Indien de generale deputaten predikantszaken daartoe aanleiding zien, zijn ze gemachtigd om de betrokkene gedurende een proeftijd van ten minste drie maanden in een van de kerken te doen werken met het oog op wederzijdse beeldvorming en verbinding.

C5.18 Bij een positief oordeel verstrekken generale deputaten predikantszaken de betrokkene een verklaring waarmee hij zich als kandidaat bij de classis kan presenteren voor het beroepbaarstellend

- onderzoek (BSO) (*art. B11.1 KO*). Bevoegd is de classis waartoe de kerk behoort waar de kandidaat belijdend lid is.
- C5.19 De regels voor het BSO (*art. C3 GRP*) en het TLO (*art. C4 GRP*) zijn verder mutatis mutandis van toepassing en worden uitgevoerd op een wijze die past bij de positie en ervaring die de betrokkene reeds als predikant in een andere kerkgemeenschap heeft gehad.
- C5.20 Indien het besluit van generale deputaten predikantszaken een negatief oordeel behelst, staat daartegen voor de betrokkene rechtstreeks beroep open bij de particuliere synode. Bevoegd is de PS waaronder de kerk ressorteert waar de betrokkene belijdend lid is.
- C5.21 Bij toepassing van art. C5.19 GRP ontvangt de betrokkene begeleiding van een in overleg met hem door de classis aan te wijzen ervaren predikant en (oud-)ouderling in het kerkverband van de GKv.
- C5.22 Indien het optreden van de betrokkene aanleiding geeft tot klachten die niet in overleg met hem kunnen worden weggenomen, is de classis bevoegd tot beoordeling daarvan.

Artikel C6 **Beroeping**

- C6.1 De kerkenraden richten zich bij een naderende predikantsvacature op een tijdsige vervulling daarvan door een andere predikant (*art. B12 KO*).
- C6.2 De predikanten houden zich beschikbaar voor een op hen uit te brengen beroep (*art. B6.3 KO*).
- C6.3 De plaatselijke beroepingsregeling voorziet in een zorgvuldige procedure van het beroepingswerk (*art. B12.2 KO*).

D. **VERVULLING VAN DE AMBTSDIENST**

Artikel D1 **Predikant in kerk en kerkverband**

- D1.1 Behoudens een hem verleende bijzondere taakstelling (*art. B10 KO*), vervult de predikant zijn ambtsdienst in de kerk(en) waaraan hij is verbonden (*art. B9, B15.1 KO*).
- D1.2 De predikant vervult naast de ambtsdienst in de plaatselijke kerk(en) de taken in het kerkverband die hem bij of krachtens de kerkorde worden opgedragen en die in redelijkheid van hem mogen worden verwacht, zo nodig na overleg met de kerkenraad (*art. E63, E66, E67 KO*).

Artikel D2 **Kerkelijke rechtspositie**

- D2.1 De verbintenis van de predikant met de kerk heeft een eigen kerkelijk karakter en wordt beheerst door het kerkelijk recht (*art. A4, B15.3 KO*).
- D2.2 De eigensoortige rechtspositie (*sui generis*) van de predikant vloeit voort uit de kerkelijke ambtsopvatting en komt onder meer tot uitdrukking in de beroeping, de predikantsdienst voor het leven, de eigen verantwoordelijkheid van de predikant als dienaar van het Woord tegenover de gemeente, de samenloop van taken in de plaatselijke gemeente en in het kerkverband, de beperkte mogelijkheid tot ontheffing uit het ambt.
- D2.3 De kerken maken hierbij gebruik van het recht op hun eigen organisatie en inrichting naar art. 2:2 Burgerlijk Wetboek. De rechtsverhouding tussen kerk en predikant is geen contract in de zin van het statelijke civiele recht. Er is geen sprake van een arbeidsovereenkomst of overeenkomst van opdracht in de zin van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel D3 **Totstandkoming van de verbintenis**

- D3.1 De kerkenraad biedt de predikant de beroepsbrief aan, met één of meer bijlagen waarin de toepasselijke bepalingen voor de voorziening in het levensonderhoud van de predikant, voor de door de predikant te vervullen ambtsstaken en voor de begeleiding en ondersteuning in zijn ambtsdienst zijn vermeld (*art. B15.2 KO*).
- De materiële aspecten zijn in overeenstemming met de door het SKW/PV vastgestelde 'materiële regelingen predikanten'. Als kerkenraad en predikant gezamenlijk hiervan willen afwijken, vragen zij daarover het advies van het SKW/PV. Een door de kerkenraad en de predikant onderling overeengekomen afwijking wordt schriftelijk vastgelegd en door beide partijen ondertekend.
- D3.2 De predikant die het beroep en de toepasselijke bepalingen aanvaardt, bevestigt dat met een aannemingsbrief (*art. B15.2 KO*).

- D3.3 Als in verband met de aanneming van het beroep een bestaande verbintenis dient te worden beëindigd, verzoekt de predikant de kerkenraad en de classis waar hij dienst doet om akten van ontslag. Hij legt deze over aan de kerkenraad die het beroep op hem heeft uitgebracht.
- D3.4 De verbintenis gaat in op het door de kerkenraad en predikant afgesproken tijdstip. Als sprake is van beëindiging van een bestaande verbintenis, sluit de nieuwe verbintenis hierop aan.
- D3.5 De classis verleent haar goedkeuring aan de (nieuwe) verbintenis na beoordeling van:
- de beroepsbrief van de kerkenraad;
  - de bijlagen daarbij betreffende de materiële aspecten van de verbintenis;
  - de aannemingsbrief van de predikant;
  - de akten van ontslag van de vorige kerkenraad en classis.
- D3.6 Voor de beroepsbrief, de aannemingsbrief en de akten van ontslag van kerkenraad en classis wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de beschikbare modellen.

Artikel D4 **Samenwerking tussen kerken en predikanten**

- D4.1 *Gezamenlijke predikant*: twee of meer kerken die samen tot het beroepen van één predikant willen overgaan, sluiten daarvoor een akkoord van samenwerking. Dit behoeft de goedkeuring van de classis (*art. B15.1 KO*).
- D4.2 *Wederzijdse dienstverlening*: over de wederzijdse samenwerking in de ambtsdienst van twee of meer predikanten die zijn verbonden aan verschillende kerken, kunnen in onderling overleg tussen de kerkenraden en predikanten afspraken worden gemaakt
- D4.3 *Detaching*: een predikant kan op tijdelijke basis zijn ambtsdienst verrichten in een andere kerk dan waaraan hij als predikant is verbonden. Hij blijft als predikant verbonden aan de uitlenende kerk, waarvan de kerkenraad ambtelijke verantwoordelijkheid jegens hem draagt.
- D4.4 In situaties van samenwerking wordt gezorgd voor goede afspraken over inhoud en omvang van de uit te wisselen werkzaamheden, termijn en honorering, verantwoording en toezicht, e.d.
- D4.5 Besluiten van kerkenraden over samenwerking behoeven een goede communicatie met elk van de betrokken gemeenten.

Artikel D5 **Bindingsformulier**

- D5.1 De predikant die voor het eerst of opnieuw wordt bevestigd in het ambt, ondertekent het bindingsformulier in de eerste vergadering van de kerkenraad na zijn bevestiging. Hiervan wordt mededeling gedaan aan de gemeente.
- D5.2 De reeds dienst doende predikant die in een andere classis binnen komt, ondertekent het bindingsformulier in de eerstvolgende vergadering van die classis.

Artikel D6 **Kerkenraad en predikant**

- D6.1 Een predikant verricht de hem bij of krachtens de kerkorde opgedragen en toevertrouwde taken en doet dat in nauwe samenwerking met de kerkenraad (*art. B6.4 KO*).
- D6.2 De predikant draagt zelf de primaire verantwoordelijkheid voor het goed functioneren in zijn ambtsdienst (*art. B9 KO*).
- D6.3 De kerkenraad stimuleert de predikant in de uitoefening van zijn ambt en zorgt voor goede werkomstandigheden (*art. B14.2 KO*).
- D6.4 Ten dienste van de opbouw van de gemeente zijn kerkenraad en predikant gericht op een harmonieuze relatie (*art. A2 KO*).

Artikel D7 **Taakvervulling**

- D7.1 De kerkenraad en predikant maken bij het beroepingsoverleg goede afspraken over de door de predikant te verrichten taken.
- D7.2 Een latere wijziging in de taakinfilling wordt in goed overleg tussen de predikant en de kerkenraad vastgesteld.
- D7.3 Voor tijdelijke of blijvende vrijstelling van een ambtstaak of onderdeel daarvan is een daartoe strekkend besluit van de kerkenraad vereist.
- D7.4 Voor een goede taakvervulling woont een predikant binnen de grenzen van de kerkelijke gemeente waaraan hij is verbonden. Hiervan kan slechts worden afgeweken krachtens kerkenraadsbesluit.
- D7.5 Een predikant vervult geen nevenfuncties die op enigerlei wijze afbreuk doen aan en/of (kunnen) conflicteren met zijn ambtsdienst als dienaar van het Woord.

- D7.6 Op een daartoe strekkend verzoek van de predikant tot onderbreking van de ambtsdienst voor langere tijd beslist de kerkenraad (*art. B14.3 KO*). De kerkenraad beoordeelt of sprake is van een bijzondere reden, zoals bijvoorbeeld de afronding van een theologische dissertatie, een verblijf buitenslands voor ondersteuning van de broederschap aldaar, een noodzakelijke intensieve verzorging van een echtgenote. De kerkenraad beslist of en zo ja, in welke mate wordt voorzien in het levensonderhoud van de predikant tijdens de onderbreking van de ambtsdienst. Gaat het om een beoogde onderbreking van meer dan drie maanden, dan is daarvoor de goedkeuring van de classis noodzakelijk.
- D7.7 De afspraken en besluiten volgens dit artikel behoeven een goede communicatie aan de gemeente.

Artikel D8 **Predikant in voltijd en deeltijd**

- D8.1 Als regel wordt het predikantschap uitgeoefend in voltijdse beschikbaarheid.
- D8.2 Een kerkenraad die voornemens is om een verbintenis aan te gaan op deeltijdbasis, stelt een regeling vast die ten minste in de volgende onderdelen voorziet:
- de vermelding van de bijzondere reden voor een deeltijdverbintenis;
  - een nauwkeurige beschrijving van de taken die de predikant in deeltijd verricht;
  - het deeltijdpercentage van ten minste 50%, gerekend voor de reguliere predikantsdienst als bedoeld in art. B9 KO. Indien de predikant de overige tijd een bijzondere taak vervult als bedoeld in art. B10 KO, geldt een deeltijdpercentage van tenminste 30% voor de reguliere predikantsdienst;
  - het aantal en de regelmaat van de kerkdiensten waarin de predikant in de gemeente voorgeeft;
  - het traktement en de vergoedingen die bij de deeltijdverbintenis behoren;
  - de werk- en woonvoorzieningen voor de predikant, met inachtneming van art. D7.4 GRP;
  - een opgave van de bezigheden van de predikant buiten de deeltijdverbintenis met de gemeente;
  - de waarborging van een goede functievervulling, met inachtneming van art. D7.5 GRP;
  - de instemmingsverklaring van de predikant.
- D8.3 De regeling voor een verbintenis op deeltijdbasis behoeft de goedkeuring van de classis, met schriftelijk instemmend advies van generale deputaten predikantszaken (*art. B14.3 KO*).
- D8.4 De classis onthoudt haar goedkeuring, als generale deputaten predikantszaken geen instemmend advies verlenen.
- D8.5 Tegen een besluit van de classis tot onthouding van goedkeuring staat voor de kerkenraad rechtstreeks beroep open op de particuliere synode.

Artikel D9 **Beroepscode, vorming en spiritualiteit**

- D9.1 De predikant weet zich in zijn ambtsdienst gebonden aan de 'Beroepscode voor predikanten', zoals vastgesteld door de PV.
- D9.2 De beroepscode benoemt de eisen en randvoorwaarden die aan iedere predikant worden gesteld in de relatie tot God, tot zichzelf, tot de gemeente en tot anderen.
- D9.3 De predikant besteedt regelmatige aandacht aan de ontwikkeling van zijn persoonlijke vorming en geestelijk leven.

Artikel D10 **Beroepsprofiel en vaardigheden**

- D10.1 Het door de PV vastgestelde 'Beroepsprofiel gemeentepredikant' biedt de basis voor het werken aan een grotere professionaliteit van de predikanten (*art. B9 KO*).
- D10.2 Op de predikant zelf rust de primaire verantwoordelijkheid voor de permanente ontwikkeling van zijn competenties. De kerkenraad ziet hierop toe en ondersteunt dit door het scheppen van voorwaarden en voorzieningen.
- D10.3 De predikanten die na 1 september 2016 voor het eerst in hun ambt zijn bevestigd, volgen een voorgeschreven traject van post-initiële vorming.

Artikel D11 **Mentoraat**

- D11.1 Voor een beginnend predikant geldt tijdens de eerste twee jaar van zijn predikantschap een verplicht mentoraat.
- D11.2 Het mentoraat is erop gericht om de persoonlijke en vakkundige groei van de beginnend predikant (mentorant) te bevorderen. Hij wordt door een daartoe opgeleide en ervaren collega-predikant

(mentor) begeleid bij het in korte tijd zelfstandig gaan functioneren in het geheel en in de verschillende onderdelen van zijn predikantswerk.

- D11.3 De coördinatie van en verantwoordelijkheid voor een goede organisatie van het mentoraat berust bij het SKW.

Artikel D12 **Supervisie**

- D12.1 Voor de junior-predikant geldt tijdens het derde, vierde en vijfde jaar van het predikantschap een verplichte periodieke supervisie.
- D12.2 De supervisie is er op gericht om de junior-predikant (supervisant) onder begeleiding van een deskundige (supervisor) te leren om systematisch en kritisch te reflecteren op zijn eigen functioneren op basis van concrete praktijkervaringen in de verschillende onderdelen van zijn predikantswerk.
- D12.3 De coördinatie van en verantwoordelijkheid voor een goede organisatie van de supervisie berust bij het SKW.

Artikel D13 **Intervisie**

- D13.1 Vanaf het zesde jaar van het predikantschap nemen de predikanten ten minste eens per drie jaar deel aan een verplicht intervisietraject.
- D13.2 De intervisie is er op gericht dat collega-predikanten, al dan niet onder leiding van een supervisor, kritisch reflecteren op hun eigen functioneren op basis van concrete praktijkervaringen in de verschillende onderdelen van het predikantswerk.
- D13.3 De coördinatie van en verantwoordelijkheid voor een goede organisatie van de intervisie berust bij het SKW.

Artikel D14 **Permanente ontwikkeling**

- D14.1 Met het oog op de voortgaande ontwikkeling van zijn kennis en bekwaamheden neemt de predikant regelmatig deel aan een traject van permanente educatie, dat zoveel mogelijk aansluit bij de gestelde persoonlijke leerdoelen.
- D14.2 De kerkenraad stimuleert de permanente educatie en faciliteert de predikant daarvoor met voldoende tijd en middelen.
- D14.3 De Theologische Universiteit biedt een post-initiële opleiding aan, waar mogelijk en wenselijk in samenwerking met andere geaccrediteerde aanbieders.
- D14.4 De Theologische Universiteit stelt het programma van de post-initiële opleiding vast in de weg van jaarlijks overleg met de predikantenvereniging en het SKW, waarbij ook de verlangens en feedback van kerkenraden en predikanten overwogen en verwerkt worden.
- D14.5 De registratie van behaalde punten EC berust bij het SKW.

Artikel D15 **Functioneringsoverleg**

- D15.1 De kerkenraad en de predikant zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een regelmatig en zorgvuldig functioneringsoverleg, gericht op een goede balans tussen ambt, persoon en beroep van de predikant.
- D15.2 Het periodieke functioneringsgesprek is gericht op wederzijdse transparantie ten aanzien van het actuele functioneren van de predikant in de context van de gemeente. Het vormt tevens de basis voor te maken afspraken omtrent de inzet en taakvervulling van de predikant in de komende periode en over de inzet van de predikant voor zijn permanente ontwikkeling.
- D15.3 Voor de uitvoering van het functioneringsoverleg biedt het SKW de nodige voorzieningen en ondersteuning.

Artikel D16 **Mobiliteit**

- D16.1 Het bevorderen van de mobiliteit van predikanten is van belang voor de opbouw van de gemeenten en het goed functioneren van de predikanten. Op de kerkenraden en de predikanten rust de verantwoordelijkheid om hieraan mee te werken.
- D16.2 Het SKW houdt een actuele lijst bij van predikantsvacatures en van beroepbare predikanten met hun profiel. Het SKW ondersteunt de kerkenraden met raad en daad in hun beroepingswerk.

- D16.3 Het SKW kan desgewenst in voorkomende gevallen actief bemiddelen tussen predikanten en vacante kerken. Ook kan het SKW bijdragen aan de totstandkoming van ruilingen van predikanten tussen verschillende kerken.

Artikel D17 **Interim-predikantschap**

- D17.1 Een daartoe opgeleide predikant kan als interim-predikant aan een kerk tijdelijk ondersteuning bieden in situaties van verandering, crisis of conflict.
- D17.2 De coördinatie van de opleiding en inzet van interim-predikanten berust bij het SKW.
- D17.3 Een interim-predikant verricht zijn taak op basis van detachering overeenkomstig art. D4.3 GRP.
- D17.4 Besluiten van kerkenraden over het uitlenen en inlenen van een interim-predikant behoeven een goede communicatie met elk van de betrokken gemeenten.

Artikel D18 **Geheimhouding**

- D18.1 Overeenkomstig art. C49.3 KO rust op de predikanten de plicht tot geheimhouding ten aanzien van alles wat hen uit hoofde van hun ambtsdienst bekend is en een vertrouwelijk karakter draagt.
- D18.2 De predikanten houden zich aan de Generale regeling inzake geheimhouding in de plaatselijke kerken.

E. PREDIKANTEN MET EEN BIJZONDERE TAAK

Artikel E1 **Bijzondere taken**

- E1.1 De kerken kennen bijzondere taken waarvoor een predikant een kerkelijke opdracht ontvangt en die hij onder verantwoordelijkheid van een kerkelijke vergadering verricht (*art. B10.1 KO*).
- E1.2 De kerken erkennen bijzondere taken waarbij een predikant in dienst komt van een niet-kerkelijke instelling, maar vanwege de aard en het belang van zijn werk toch het ambt van predikant kan behouden (*art. B10.2 KO*).

Artikel E2 **Voorwaarden**

- E2.1 Een predikant kan een bijzondere taak alleen aanvaarden indien hij daarin primair de verkondiging van het evangelie voor kerk en wereld vervult en zijn overige werkzaamheden daarmee in rechtstreeks verband staan (*art. B9 KO*).
- E2.2 Ook een beroepbare kandidaat-predikant kan voor een bijzondere taak worden geroepen en benoemd.
- E2.3 Bij twijfel over de vraag of een bijzondere taak het behouden van het ambt van predikant wettigt, is het oordeel van de generale deputaten predikantszaken beslissend. Tegen dit oordeel is rechtstreeks beroep mogelijk bij de particuliere synode. Bevoegd is de PS waaronder de kerk ressorteert waaraan de predikant is verbonden.

Artikel E3 **Verhouding tot de kerken**

- E3.1 Een predikant met een bijzondere taak is of wordt verbonden aan een plaatselijke kerk (*art. B15.4 KO*). Bij het aanwijzen van de voor de predikant verantwoordelijke kerk is een goede kerkelijke inbedding van zijn werkzaamheden bepalend.
- E3.2 De kerkenraad beoordeelt in hoeverre de gemeente naar art. B12 KO bij de roeping van een predikant met een bijzondere taak wordt betrokken.
- E3.3 Een predikant met een bijzondere taak is bevoegd om in de kerken in kerkdiensten voor te gaan in de verkondiging van Gods Woord, de bediening van de sacramenten, het afnemen van belijdenis van het geloof, het bevestigen van ambtsdragers en het kerkelijk bevestigen van een huwelijk (*art. B9.1 en B32.1 KO*).
- E3.4 Een predikant met een bijzondere taak neemt, behoudens het bepaalde in art. E3.3 GRP, niet deel aan de reguliere predikantsdienst als bedoeld in art. B9 KO. De kerkenraad van de verantwoordelijke kerk kan besluiten hiervan af te wijken.

Artikel E4 **Regeling van de rechtspositie**

- E4.1 Voor een predikant met een bijzondere taak als bedoeld in art. E1.1 GRP (*art. B10.1 KO*) wordt de rechtspositie vastgelegd in een regeling, waarin ten minste de volgende zaken zijn opgenomen:
- a. de wijze van het aangaan van de verbintenissen;
  - b. de termijn van de verbintenissen;
  - c. het toezicht, de verantwoording en de wederzijdse communicatie;
  - d. de zorgplicht voor de predikant en, na diens overlijden, voor zijn nagelaten weduwe en wezen;
  - e. de verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de betrokken kerkelijke vergaderingen en organen;
  - f. het pastoraat;
  - g. de toepassing van de kerkelijke tucht volgens hoofdstuk D van de kerkorde;
  - h. de toepassing van de artikelen B14 t/m B22 van de kerkorde;
  - i. de handelwijze bij de beëindiging van de bijzondere taak;
  - j. de handelwijze bij de aanvaarding van een beroep als gewoon predikant;
  - k. de communicatie en samenwerking – indien van toepassing – met de kerk waarvan de predikant in zijn woonplaats lid is.
- E4.2 Voor een predikant met een bijzondere taak als bedoeld in art. E1.2 GRP (*art. B10.2 KO*) wordt de rechtspositie van kerkelijke zijde vastgelegd in een regeling, waarin ten minste dezelfde zaken zijn opgenomen als vermeld in art. E4.1 GRP. Daarnaast wordt voorzien in een regeling van de rechtspositie van de kant van de niet-kerkelijke instelling. Discrepantie tussen beide regelingen wordt voorkomen. De kerken voorzien zich daartoe van deskundig juridisch advies ter zake.

Artikel E5 **Begeleiding en toezicht**

- E5.1 De kerken zorgen voor goede vormen en structuren ten behoeve van de begeleiding van en het toezicht op predikanten met een bijzondere taak.
- E5.2 Voor de aanvaarding van een bijzondere taak en de daarbij behorende regeling van de rechtspositie is het schriftelijk instemmend advies van generale deputaten predikantszaken en de goedkeuring van de classis noodzakelijk. Bevoegd is de classis waartoe de kerk behoort waaraan de predikant voor zijn bijzondere taak verbonden wordt.

Artikel E6 **Rechtspraak in predikantszaken**

- E6 Art. F79 KO is op predikanten met een bijzondere taak van toepassing.

F. LEVENSONDERHOUD EN OVERIGE MATERIËLE VOORZIENINGEN BIJ ACTIEVE DIENST

Artikel F1 **Levensonderhoud en voorzieningen**

- F1.1 De predikant ontvangt van de kerk waaraan hij is verbonden, overeenkomstig de bijlagen bij de beroepsbrief, de volgende voorzieningen:
- a. een maandelijks traktement ter voorziening in het levensonderhoud;
  - b. vergoeding van aan de uitoefening van het ambt van predikant verbonden kosten en eventuele andere kosten;
  - c. de aanspraak op vakantie;
  - d. de toekenning van een aantal vrije zondagen per jaar.
- F1.2 De kerkenraad past ter zake van deze voorzieningen de door het SKW/PV vastgestelde en jaarlijks geactualiseerde 'materiële regelingen predikanten' toe (*art. B16.3 KO*).
- F1.3 Voor een eventuele afwijking van de 'materiële regelingen predikanten' geldt het bepaalde in art. D3.1 GRP.
- F1.4 Ten minste eenmaal per jaar vindt door of namens de kerkenraad een gesprek plaats met de predikant, en desgewenst zijn echtgenote, over de materiële omstandigheden van de predikant.

Artikel F2 **Reikwijdte zorgplicht**

- F2.1 De kerkelijke zorgplicht strekt zich mede uit tot de echtgenote en tot de kinderen van de predikant, voor wie de predikant een onderhoudsplicht heeft.
- F2.2 De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van overeenkomstige toepassing op de predikant met een bijzondere taak, tenzij daarvan in de regeling van de rechtspositie volgens art. E4 GRP is afgeweken.

Artikel F3 **Pastorie**

- F3.1 Mede gelet op de mobiliteit van de predikant geldt als uitgangspunt dat de kerk voorziet in een pastorie als dienstwoning voor de predikant en zijn inwonende gezinsleden.
- F3.2 De kerkenraad hanteert hierbij de richtlijnen ter zake in de 'materiele regelingen predikanten' van het SKW/PV.
- F3.3 Voor een eventuele afwijking van deze richtlijnen geldt het bepaalde in art. D3.1 GRP.

Artikel F4 **Tijdelijke arbeidsongeschiktheid**

- F4.1 Wanneer sprake is van tijdelijke arbeidsongeschiktheid ten gevolge van ziekte of ongeval van de predikant, wordt dit onverwijld gemeld aan de kerkenraad of de daartoe aangewezen contactpersoon of begeleidingscommissie. Zodra de predikant zijn taken geheel of gedeeltelijk hervat, deelt hij dat mee (*art. B17.1 KO*).
- F4.2 Van een ziekmelding en herstelmelding wordt terstond mededeling gedaan aan het SKW via het daartoe bestemde formulier. Het SKW coördineert het gehele ziekteverzuimproces.
- F4.3 Op de ziekmelding en de verzuimbegeleiding is het ziekteverzuimprotocol van het SKW van toepassing. De kerkenraad en de predikant zijn gehouden tot naleving van alle bij of krachtens dit protocol geldende voorschriften.

Artikel F5 **Blijvende arbeidsongeschiktheid**

- F5.1 Indien de arbeidsongeschiktheid langer dan één jaar voortduurt, wordt een medisch en arbeidsdeskundig rapport opgesteld ter beoordeling door het SKW. Uit deze beoordeling kan voortkomen dat in het tweede jaar verdere re-integratie in de ambtsdienst van de predikant reëel wordt geacht. Bij verdere re-integratie wordt door deskundigen periodiek gerapporteerd.
- F5.2 Indien op grond van de in art. F5.1 GRP genoemde rapportage wordt vastgesteld dat er sprake is van blijvende verhindering van de ambtsdienst, volgt advies van het SKW tot verlening van gezondheidsemeritaat (art. F5.3 GRP) dan wel ontheffing (art. F5.4 GRP).
- F5.3 Het SKW adviseert de kerkenraad over te gaan tot verlening van gezondheidsemeritaat, indien de predikant voor zowel de eigen arbeid als predikant alsook voor andere passende arbeid blijvend medisch ongeschikt wordt bevonden (*art. B17.2 KO*).
- F5.4 Het SKW adviseert de kerkenraad over te gaan tot ontheffing van het ambt, indien de predikant voor de eigen arbeid als predikant blijvend arbeidsongeschikt wordt geacht, maar het verrichten van andere passende arbeid mogelijk wordt geoordeeld (*art. B20.2 KO*). Het SKW doet in dat geval tevens een procesvoorstel omtrent loopbaanbegeleiding en financiële overbrugging.
- F5.5 Bij het uitbrengen van adviezen aan de kerkenraad op basis van dit artikel draagt het SKW zorg voor de vereiste documentatie en onderbouwing, die de kerkenraad in staat stelt tot zorgvuldige besluitvorming.

Artikel F6 **Zorgplicht bij arbeidsongeschiktheid**

- F6.1 Bij tijdelijke arbeidsongeschiktheid van de predikant blijft diens aanspraak op traktement ter voorziening in het levensonderhoud volgens art. F1.1 GRP bestaan. De aanspraak op vergoeding van kosten volgens art. F1.1 GRP blijft bestaan indien en voor zover de desbetreffende kosten werkelijk worden gemaakt.
- F6.2 Bij blijvende arbeidsongeschiktheid van de predikant blijft diens aanspraak op traktement ter voorziening in het levensonderhoud volgens art. F1.1 GRP bestaan totdat is beslist over het verlenen van gezondheidsemeritaat dan wel ontheffing van het ambt. De aanspraak op vergoeding van kosten volgens art. F1.1 GRP blijft bestaan indien en voor zover de desbetreffende kosten werkelijk worden gemaakt.

Artikel F7 **Besluitvorming bij arbeidsongeschiktheid**

- F7.1 Ten aanzien van de besluitvorming tot verlening van gezondheidsemeritaat op grond van art. F5.3 GRP is art. H2 GRP van overeenkomstige toepassing.
- F7.2 Ten aanzien van de besluitvorming tot ontheffing van het ambt op grond van art. F5.4 GRP is art. G4 GRP van toepassing.

Artikel F8   **Arbeidsongeschiktheidsuitkering van VSE**

- F8.1 De VSE streeft er naar om bij arbeidsongeschiktheid van de predikant een uitkering wegens arbeidsongeschiktheid te verstrekken aan de kerk.
- F8.2 De voorwaarden waaronder een uitkering wegens arbeidsongeschiktheid wordt verleend en de hoogte van de uitkering worden bepaald in het uitkeringsreglement van VSE.

G. MAATREGELEN

Artikel G1   **Samenwerking onder druk**

- G1.1 De kerkenraad en de predikant zijn gericht op een samenwerking in goede harmonie ten behoeve van elkaar en de gemeente (*art. A2, B14 KO*).
- G1.2 Bij de jaarlijkse classicale visitatie wordt bijzondere aandacht besteed aan de relatie tussen kerkenraad en predikant. Waar nodig geven de visitatoren advies en hulp bij *gerezen moeiten* (*art. E65 KO*).
- G1.3 Wanneer zich in de onderlinge verhoudingen tussen de kerkenraad en/of gemeente enerzijds en de predikant anderzijds *aanhoudende spanningen* voordoen, wordt door de kerkenraad, de predikant, de visitatoren of de classis tijdig de hulp en bijstand ingeroepen van de generale deputaten advies en bijstand. Na inschakeling van de generale deputaten advies en bijstand treden de visitatoren terug.
- G1.4 In geval van een *conflictsituatie* laten de kerkenraad en de predikant zich ieder bijstaan door een kerkrechtelijke raadsman of raadvrouw.
- G1.5 Bij onenigheid tussen de kerkenraad en de predikant is er wederzijds respect voor de goede naam van de ander. De kerkenraad houdt bij zijn handelen zo veel mogelijk rekening met de gevolgen voor de verdere ambtsdienst van de predikant en het effect voor de gemeente.
- G1.6 De kerkenraad houdt bij verstoorde verhoudingen oog voor de nodige extra pastorale zorg, zowel voor de predikant als voor de gemeente. De classis ziet hierop toe en kan advies en hulp bieden (*art. E63.4 KO*).

Artikel G2   **Op non-actief stelling**

- G2.1 De ordemaatregel van op non-actief stelling beoogt een niet-disciplinaire opschorting van de uitoefening van de ambtsdienst van de predikant in geval van dringende noodzaak daartoe (*art. B18 KO*).
- G2.2 De kerkenraad streeft bij een op non-actief stelling naar overleg en overeenstemming met de predikant. Beide partijen zetten er zich voor in om escalatie zo veel mogelijk te beperken.
- G2.3 De kerkenraad besluit tot gehele of gedeeltelijke op non-actief stelling. Het besluit benoemt expliciet voor welke taakvelden van de predikant de beperkende maatregelen gelden en voor welke termijn.
- G2.4 De kerkenraad van de naburige kerk verleent zijn toestemming niet dan na zowel de kerkenraad als de predikant te hebben gehoord. Bij onverwijlde spoed kan de toestemming achteraf worden verleend (*art. F71.6 KO*).
- G2.5 Indien de naburige kerkenraad zijn toestemming voor een op non-actief stelling onthoudt, kan de kerkenraad de classis om vervangende toestemming vragen.
- G2.6 Tegen een besluit van de classis tot onthouding van vervangende toestemming staat voor de kerkenraad rechtstreeks beroep open op de particuliere synode.
- G2.7 De kerkelijke zorgplicht voor het traktement van de predikant volgens art. F2 GRP blijft tijdens de op non-actief stelling bestaan. De aanspraak op vergoeding van onkosten volgens art. F3 GRP blijft bestaan indien en voor zover de desbetreffende onkosten werkelijk worden gemaakt.
- G2.8 Een besluit tot verlenging van de op non-actief stelling is mogelijk, mits de dringende noodzaak daartoe nog steeds bestaat. Art. G2.4, G2.5 en G2.6 zijn van overeenkomstige toepassing.
- G2.9 De kerkenraad informeert vertrouwelijk de gemeente. Deze informatie is zo objectief mogelijk en vindt zo veel mogelijk plaats in overleg en overeenstemming met de predikant.
- G2.10 Tegen een besluit tot op non-actief stelling en tot verlenging daarvan staat voor de predikant beroep open bij de Commissie van beroep in predikantszaken overeenkomstig art. F79.1 KO.

Artikel G3   **Losmaking**

- G3.1 Losmaking wordt met grote terughoudendheid toegepast, alleen dan wanneer de predikant de gemeente blijvend niet meer met vrucht kan dienen (*art. B19 KO*).

- G3.2 Voor losmaking is vereist dat generale deputaten advies en bijstand, op aangeven van de kerkenraad, de predikant of op basis van eigen overwegingen, hun hulp en bijstand als bedoeld in art. G1.3 GRP, hebben beëindigd.
- G3.3 Losmaking wordt niet toegepast wanneer er sprake is van een situatie waarin door de kerkenraad kerkelijke tucht naar art. B21 KO wordt gehanteerd of moet worden gehanteerd.
- G3.4 Losmaking heeft ten doel dat zowel de betrokken gemeente als de predikant een uitweg uit een gerezen impasse wordt geboden: hernieuwde opbouw van de gemeente en een nieuwe verbintenis van de predikant met een andere kerk.
- G3.5 Voor een voorgenomen besluit van de kerkenraad tot losmaking zijn vereist:
- een feitenoverzicht;
  - een weergave van het standpunt van de predikant;
  - een weergave van de gronden van de kerkenraad voor het besluit;
  - de bevestiging dat generale deputaten advies en bijstand hun hulp en bijstand hebben beëindigd;
  - de concept-besluittekst.
- G3.6 De kerkenraad stelt de predikant in de gelegenheid om persoonlijk door de kerkenraad te worden gehoord omtrent het voorgenomen besluit. De predikant kan zich daarbij laten bijstaan door een kerkrechtelijke raadsman of raadsvrouw.
- G3.7 De kerkenraad legt het voorgenomen besluit ter goedkeuring aan de classis voor (*art. B19 KO*).
- G3.8 De classis (a) beoordeelt de noodzaak tot losmaking en (b) vergewist zich dat er geen gewichtige redenen zijn tegen de vervulling van de ambtsdienst door de predikant in een andere kerk in het kerkverband.
- G3.9 De classis verleent haar goedkeuring aan de losmaking niet dan nadat aan de kerkenraad en de predikant gelegenheid is geboden om over het voorgenomen besluit te worden gehoord. De classis kan het horen opdragen aan een commissie van voorbereiding, mits de kerkenraad en predikant ten overstaan van de classis kunnen reageren op het rapport van de commissie aan de classis. De kerkenraad en de predikant kunnen zich laten bijstaan door een kerkrechtelijke raadsman of raadsvrouw.
- G3.10 Op verzoek van de kerkenraad, de predikant, de classis of de generale deputaten predikantszaken kan een onderzoek worden verricht naar de geschiktheid van de predikant tot verdere vervulling van de ambtsdienst in de kerken. Dit geschiktheidsonderzoek wordt in opdracht van generale deputaten predikantszaken uitgevoerd door een onafhankelijke commissie of instantie, van wie ten minste een zeer ervaren predikant en een psycholoog of psychiater deel uitmaken. De predikant dient bereid te zijn hieraan zijn medewerking te verlenen en toestemming te geven tot het uitbrengen van een rapport aan generale deputaten predikantszaken. Zij betrekken het rapport als een zwaarwegend advies bij hun standpuntbepaling ten overstaan van de classis.
- G3.11 De kerkenraad neemt tevens een voorgenomen besluit over de financiële gevolgen van de losmaking en houdt daarbij rekening met de bestaande richtlijnen van het SKW/PV.
- G3.12 Indien tussen kerkenraad en predikant overeenstemming bestaat over het voorgenomen financieel besluit, wordt dit aan de classis meegedeeld. Indien geen overeenstemming over het voorgenomen financieel besluit bestaat, voegt de kerkenraad aan zijn voorgenomen financieel besluit de zienswijze van de predikant toe. De classis verleent haar goedkeuring aan de losmaking, nadat zij de door de kerkenraad voorgestelde financiële regeling inclusief de door de predikant ingebrachte zienswijze beoordeeld heeft.
- G3.13 De classis verleent haar goedkeuring aan de losmaking na instemmend advies van de generale deputaten predikantszaken in de vergadering van de classis.
- G3.14 De classis onthoudt haar goedkeuring aan de losmaking als naar haar oordeel de noodzaak tot losmaking ontbreekt. De classis treft in dat geval de nodige maatregelen ter begeleiding van de kerkenraad en predikant.
- G3.15 De classis onthoudt haar goedkeuring aan de losmaking ook als er naar haar oordeel gewichtige redenen zijn tegen de vervulling van de ambtsdienst door de predikant in een andere kerk in het kerkverband. De classis wijst de kerkenraad in dat geval op de weg van art. B20.3 KO.
- G3.16 De classis onthoudt haar goedkeuring aan de losmaking eveneens, als generale deputaten predikantszaken geen instemmend advies verlenen. De classis treft in dat geval voorzieningen in de lijn van het advies van generale deputaten predikantszaken.
- G3.17 Tegen een besluit van de classis tot onthouding van de goedkeuring van een losmaking staat zowel voor de kerkenraad als voor de predikant rechtstreeks beroep open op de particuliere synode.
- G3.18 Wanneer de classis haar goedkeuring aan de losmaking verleent, maakt de kerkenraad zijn besluit tot losmaking definitief en stelt dit aan de predikant ter hand.
- G3.19 Tegen het besluit van de kerkenraad tot losmaking staat voor de predikant rechtstreeks beroep open op de Commissie van beroep in predikantszaken (*art. F79.1 KO*).

- G3.20 De gemeente wordt regelmatig vertrouwelijk geïnformeerd. Deze informatie is zo objectief mogelijk en vindt zo veel mogelijk plaats in overleg en overeenstemming tussen de kerkenraad en de predikant. De kerkenraad blijft eindverantwoordelijk voor de communicatie.
- G3.21 De kerkenraad en de classis zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor zorgvuldige berichtgeving aan de kerken in het kerkverband over de losmaking en de beroepbaarstelling van de predikant.
- G3.22 De predikant behoudt tijdens de losmakingsperiode een rechtspositionele relatie met de betrokken kerkenraad en classis.
- G3.23 De classis benoemt bij haar goedkeuring een begeleidingscommissie die de predikant ondersteuning biedt bij zijn inzet om te komen tot een nieuwe verbintenis dan wel een andere nieuwe levensinvulling.
- G3.24 Een losgemaakte predikant is beroepbaar door de kerken gedurende twee jaar. Deze periode is op verzoek van de predikant door de classis eenmalig verlengbaar met één jaar, mits (a) het verzoek binnen twee jaar na losmaking is ingediend en (b) er een reëel perspectief bestaat op het alsnog verkrijgen van een nieuwe verbintenis met een van de kerken binnen een jaar.
- G3.25 De classis behoeft voor een besluit tot verlenging van de beroepbaarstelling het instemmend advies van de generale deputaten predikantszaken in de vergadering van de classis.
- G3.26 Tegen een besluit van de classis tot afwijzing van het verzoek tot verlenging staat geen bezwaar of beroep open.
- G3.27 Bij afwijzing door de classis van het verzoek tot verlenging van de beroepbaarstelling besluit de kerkenraad tot ontheffing van het predikantschap overeenkomstig art. G4 GRP (*art. B20.1 KO*).

Artikel G4 **Ontheffing**

- G4.1 Ontheffing uit het ambt na een eerdere losmaking (*art. B20.1 KO*) vindt plaats wanneer sinds de losmaking twee jaar zijn verlopen en geen verzoek tot verlenging van de beroepbaarstelling is gedaan dan wel wanneer een verzoek tot verlenging is afgewezen overeenkomstig art. G3.25 GRP, omdat een kerkelijke roeping als gemeentepredikant niet meer aanwezig is.
- G4.2 Ontheffing uit het ambt wegens blijvende verhindering van de predikant ten gevolge van ziekte of ongeval (*art. B20.2 KO*) vindt plaats overeenkomstig art. F5.4 GRP, omdat een kerkelijke roeping als gemeentepredikant niet meer vervulbaar is, maar de predikant wel andere passende arbeid kan verrichten.
- G4.3 Ontheffing uit het ambt wegens gewichtige redenen (*art. B20.3 KO*) wordt, al dan niet op verzoek van de predikant, slechts met grote terughoudendheid verleend, omdat het predikantschap in beginsel een ambt is voor het leven (*art. B14 KO*). De gewichtige reden wordt nauwkeurig omschreven en door kerkenraad en predikant zorgvuldig besproken.
- G4.4 Ontheffing uit het ambt van predikant wegens gewichtige redenen wordt niet toegepast wanneer sprake is van een situatie waarin door de kerkenraad kerkelijke tucht naar art. B21 KO wordt gehanteerd of moet worden gehanteerd.
- G4.5 Voor een voorgenomen besluit van de kerkenraad tot ontheffing zijn vereist:
  - a. een feitenoverzicht;
  - b. een weergave van het standpunt van de predikant;
  - c. een weergave van de gronden van de kerkenraad voor het besluit;
  - d. de concept-besluittekst.
- G4.6 De kerkenraad stelt de predikant in de gelegenheid om persoonlijk door de kerkenraad te worden gehoord omtrent het voorgenomen besluit. De predikant kan zich daarbij laten bijstaan door een kerkrechtelijke raadsman of raadvrouw.
- G4.7 De kerkenraad legt het voorgenomen besluit ter goedkeuring voor aan de classis (*art. B20.4 KO*).
- G4.8 De classis beoordeelt de grondslag voor de ontheffing en toetst of de ontheffing in overeenstemming is met het kerkelijk recht.
- G4.9 De classis verleent haar goedkeuring aan de ontheffing niet dan nadat aan de kerkenraad en de predikant gelegenheid is geboden om over het voorgenomen besluit te worden gehoord. De classis kan het horen opdragen aan een commissie van voorbereiding, mits de kerkenraad en predikant ten overstaan van de classis kunnen reageren op het rapport van de commissie aan de classis. De kerkenraad en de predikant kunnen zich laten bijstaan door een kerkrechtelijke raadsman of raadvrouw.
- G4.10 Op verzoek van de kerkenraad, de predikant, de classis of de generale deputaten predikantszaken kan in geval van een voorgenomen besluit tot ontheffing wegens gewichtige redenen een onderzoek worden verricht naar de geschiktheid van de predikant tot verdere vervulling van de ambtsdienst in de kerken. Art. G3.10 GRP is van overeenkomstige toepassing.

- G4.11 De kerkenraad neemt tevens een voorgenomen besluit over de financiële gevolgen van de ontheffing en houdt daarbij rekening met de omstandigheden van het geval.
- G4.12 Indien tussen kerkenraad en predikant overeenstemming bestaat over het voorgenomen financieel besluit, wordt dit aan de classis meegedeeld. Indien geen overeenstemming over het voorgenomen financieel besluit bestaat, voegt de kerkenraad aan zijn voorgenomen financieel besluit de zienswijze van de predikant toe. De classis verleent haar goedkeuring aan de ontheffing, nadat zij de door de kerkenraad voorgestelde financiële regeling inclusief de door de predikant ingebrachte zienswijze beoordeeld heeft.
- G4.13 De classis verleent haar goedkeuring aan de ontheffing na instemmend advies van de generale deputaten predikantszaken in de vergadering van de classis.
- G4.14 De classis onthoudt haar goedkeuring aan de ontheffing, als zij van oordeel is dat de noodzaak tot ontheffing ontbreekt en/of als er naar haar oordeel geen gewichtige redenen zijn tegen de vervulling van de ambtsdienst door de predikant in een andere kerk in het kerkverband.
- G4.15 De classis onthoudt eveneens haar goedkeuring aan de ontheffing, als generale deputaten predikantszaken geen instemmend advies verlenen.
- G4.16 Tegen een besluit van de classis tot onthouding van de goedkeuring van een ontheffing staat zowel voor de kerkenraad als voor de predikant rechtstreeks beroep open op de particuliere synode.
- G4.17 Wanneer de classis haar goedkeuring aan de ontheffing verleent, maakt de kerkenraad zijn besluit tot ontheffing definitief en stelt dit aan de predikant ter hand.
- G4.18 Tegen het besluit van de kerkenraad tot ontheffing staat voor de predikant rechtstreeks beroep open op de Commissie van beroep in predikantszaken (*art. F79.1 KO*).
- G4.19 De gemeente wordt regelmatig vertrouwelijk geïnformeerd. Deze informatie is zo objectief mogelijk en vindt zo veel mogelijk plaats in overleg en overeenstemming tussen de kerkenraad en de predikant. De kerkenraad blijft eindverantwoordelijk voor de communicatie.
- G4.20 De kerkenraad en de classis zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor zorgvuldige berichtgeving aan de kerken in het kerkverband over de ontheffing van het ambt van predikant.

Artikel G5 **Schorsing**

- G5.1 Schorsing van de ambtsdienst wordt als tuchtmaatregel voor predikanten toegepast wanneer er sprake is van één van de gronden als genoemd in art. B21.1 KO.
- G5.2 In geval van samenloop van de toepassing van kerkelijke tucht volgens hoofdstuk D van de kerkorde en de toepassing van schorsing van de ambtsdienst handelt de kerkenraad naar art. B21 KO in nauwe verbinding met de artikelen D51-D61 KO.
- G5.3 Voor een voorgenomen besluit van de kerkenraad tot schorsing zijn vereist:
  - a. een feitenoverzicht;
  - b. een weergave van het standpunt van de predikant;
  - c. een weergave van de gronden van de kerkenraad voor het besluit;
  - d. de concept-besluittekst tot schorsing, met vermelding van de termijn waarvoor deze van kracht zal zijn.
- G5.4 De kerkenraad stelt de predikant in de gelegenheid om persoonlijk door de kerkenraad te worden gehoord omtrent het voorgenomen besluit. De kerkenraad en de predikant kunnen zich daarbij laten bijstaan door een kerkrechtelijke raadsman of raadvrouw.
- G5.5 Het voorgenomen besluit behoeft de toestemming van de kerkenraad van de naburige kerk (*art. B21.2 KO*). Deze ontvangt naast het voorgenomen besluit alle benodigde relevante stukken en informatie. De predikant ontvangt dezelfde stukken in afschrift. Er vindt een gezamenlijke vergadering plaats van beide kerkenraden. De predikant krijgt ook hier de gelegenheid zich nader te verantwoorden en zijn zienswijze in te brengen. De kerkenraad en de predikant kunnen zich daarbij laten bijstaan door een kerkrechtelijke raadsman of raadvrouw. Over de benodigde toestemming wordt op de gewone wijze door stemming door de kerkenraad van de naburige kerk beslist.
- G5.6 Indien de naburige kerkenraad zijn toestemming voor een schorsing onthoudt, kan de kerkenraad de classis om vervangende toestemming vragen.
- G5.7 Tegen een besluit van de classis tot onthouding van vervangende toestemming staat voor de kerkenraad rechtstreeks beroep open op de particuliere synode.
- G5.8 Wanneer de naburige kerkenraad zijn toestemming dan wel de classis haar vervangende toestemming voor de schorsing verleent, maakt de kerkenraad zijn besluit definitief en stelt dit aan de predikant ter hand.
- G5.9 Tegen een besluit van de kerkenraad tot schorsing staat voor de predikant rechtstreeks beroep open op de particuliere synode.

- G5.10 De gemeente wordt regelmatig vertrouwelijk geïnformeerd. Deze informatie is zo objectief mogelijk en vindt zo veel mogelijk plaats in overleg en overeenstemming tussen de kerkenraad en de predikant. De kerkenraad blijft eindverantwoordelijk voor de communicatie.
- G5.11 De kerkenraad zorgt voor zorgvuldige berichtgeving aan de kerken in het kerkverband over de schorsing van het ambt van predikant.
- G5.12 De kerkenraad kan besluiten tot verlenging van de schorsing indien daartoe noodzaak bestaat. Het voorgenomen besluit tot verlenging van de schorsing behoeft de toestemming van de kerkenraad van de naburige kerk. Art. G5.5 t/m G5.9 GRP zijn van overeenkomstige toepassing. De totale duur van de schorsing en de verlenging daarvan bedraagt maximaal vier maanden (*art. B21.3 KO*). Met bewilliging van de predikant mag van deze totale duur worden afgeweken.
- G5.13 De kerkenraad overweegt tijdig of na de schorsing tot afzetting dient te worden overgegaan. Indien dat het geval is, handelt de kerkenraad overeenkomstig art. G6 GRP.
- G5.14 Als uit feiten en omstandigheden blijkt dat er bij de predikant sprake is van oprecht berouw en bekering, bij de predikant daadwerkelijke bereidheid tot verzoening bestaat en de gegeven aanstoot voldoende is weggenomen, kan de kerkenraad besluiten tot opheffing van de schorsing en tot voortzetting van de ambtsdienst in de gemeente. Het voorgenomen besluit daartoe behoeft de goedkeuring van de classis.
- G5.15 De classis verleent haar goedkeuring aan de opheffing van de schorsing na instemmend advies van de generale deputaten predikantszaken in de vergadering van de classis.
- G5.16 De classis onthoudt haar goedkeuring aan de opheffing van de schorsing, als zij van oordeel is dat niet aan de voorwaarden van art. G5.14 GRP is voldaan of als generale deputaten predikantszaken geen instemmend advies verlenen.
- G5.17 Tegen een besluit van de classis tot onthouding van de goedkeuring van de opheffing tot schorsing staat zowel voor de kerkenraad als voor de predikant rechtstreeks beroep open op de particuliere synode.
- G5.18 Bij opheffing van een schorsing is art. G5.10 GRP van overeenkomstige toepassing.
- G5.19 In geval bij opheffing van de schorsing voortzetting van de ambtsdienst in de gemeente naar het oordeel van de kerkenraad niet mogelijk is, besluit de kerkenraad tevens tot losmaking (*art. B19 KO*) dan wel tot ontheffing wegens gewichtige redenen (*art. B20.3 KO*). Bij een voorgenomen besluit tot losmaking handelt de kerkenraad overeenkomstig art. G3 GRP. Bij een voorgenomen besluit tot ontheffing wegens gewichtige redenen handelt de kerkenraad overeenkomstig art. G4 GRP.

Artikel G6 **Afzetting**

- G6.1 Afzetting uit de ambtsdienst wordt als tuchtmaatregel voor predikanten toegepast wanneer er sprake is van één van de gronden als genoemd in art. B21.1 KO en als na schorsing en eventuele verlenging daarvan geen sprake is van oprecht berouw en bekering, geen bereidheid tot verzoening of als de gegeven aanstoot niet wordt weggenomen.
- G6.2 In geval van samenloop van de toepassing van kerkelijke tucht volgens hoofdstuk D van de kerkorde en de toepassing van afzetting uit de ambtsdienst handelt de kerkenraad naar art. B21 KO in nauwe verbinding met de artikelen D51-D61 KO.
- G6.3 Voor een voorgenomen besluit van de kerkenraad tot afzetting zijn vereist:
  - a. een feitenoverzicht;
  - b. een weergave van het standpunt van de predikant;
  - c. een weergave van de gronden van de kerkenraad voor het besluit;
  - d. de concept-besluittekst.
- G6.4 De kerkenraad stelt de predikant in de gelegenheid om persoonlijk door de kerkenraad te worden gehoord omtrent het voorgenomen besluit. De predikant kan zich daarbij laten bijstaan door een kerkrechtelijke raadsman of raadvrouw.
- G6.5 De kerkenraad legt het voorgenomen besluit ter goedkeuring aan de classis voor (*art. B21.4 KO*). De classis ontvangt naast het voorgenomen besluit alle benodigde relevante stukken en informatie. De predikant ontvangt dezelfde stukken in afschrift.
- G6.6 De classis beoordeelt de aangevoerde gronden voor de afzetting en toetst of de afzetting in overeenstemming is met het kerkelijk recht.
- G6.7 De classis verleent haar goedkeuring aan de afzetting niet dan nadat aan de kerkenraad en de predikant gelegenheid is geboden om over het voorgenomen besluit te worden gehoord. De classis kan het horen opdragen aan een commissie van voorbereiding, mits de kerkenraad en predikant ten overstaan van de classis kunnen reageren op het rapport van de commissie aan de classis. De kerkenraad en de predikant kunnen zich laten bijstaan door een kerkrechtelijke raadsman of raadvrouw.

- G6.8 De kerkenraad neemt tevens een voorgenomen besluit over de financiële gevolgen van de afzetting en houdt daarbij rekening met de omstandigheden van het geval.
- G6.9 Indien tussen kerkenraad en predikant overeenstemming bestaat over het voorgenomen financieel besluit, wordt dit aan de classis meegedeeld. Indien geen overeenstemming over het voorgenomen financieel besluit bestaat, voegt de kerkenraad aan zijn voorgenomen financieel besluit de zienswijze van de predikant toe. De classis verleent haar goedkeuring aan de afzetting, nadat zij de door de kerkenraad voorgestelde financiële regeling inclusief de door de predikant ingebrachte zienswijze beoordeeld heeft.
- G6.10 De classis verleent haar goedkeuring aan de afzetting na instemmend advies van de generale deputaten predikantszaken in de vergadering van de classis.
- G6.11 De classis onthoudt haar goedkeuring aan de afzetting, als zij van oordeel is dat er geen of onvoldoende gronden zijn voor de afzetting.
- G6.12 De classis onthoudt eveneens haar goedkeuring aan de afzetting, als generale deputaten predikantszaken geen instemmend advies verlenen.
- G6.13 Tegen een besluit van de classis tot onthouding van de goedkeuring van een afzetting staat voor de kerkenraad rechtstreeks beroep open op de particuliere synode.
- G6.14 Wanneer de classis haar goedkeuring aan de afzetting verleent, maakt de kerkenraad zijn besluit tot afzetting definitief en stelt dit aan de predikant ter hand.
- G6.15 Tegen het besluit van de kerkenraad tot afzetting staat voor de predikant rechtstreeks beroep open op de particuliere synode.
- G6.16 De gemeente wordt regelmatig vertrouwelijk geïnformeerd. Deze informatie is zo objectief mogelijk en vindt zo veel mogelijk plaats in overleg en overeenstemming tussen de kerkenraad en de predikant. De kerkenraad blijft eindverantwoordelijk voor de communicatie.
- G6.17 De kerkenraad en de classis zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor zorgvuldige berichtgeving aan de kerken in het kerkverband over de afzetting uit het ambt van predikant.

Artikel G7 **Ambtsherstel**

- G7.1 Een gewezen predikant die is ontheven uit het ambt (*art. B20 KO; art. G4 GRP*) dan wel is afgezet uit het ambt (*art. B21.4 KO; art. G6 GRP*) kan in buitengewone omstandigheden weer tot het ambt van predikant worden toegelaten.
- G7.2 De classis die haar goedkeuring heeft verleend aan de ontheffing dan wel afzetting is bevoegd tot beslissing omtrent ambtsherstel op basis van een daartoe strekkend gemotiveerd verzoek van betrokkene.
- G7.3 Voor ambtsherstel na een afzetting is vereist dat sprake is van oprecht berouw en bekering van betrokkene en, voor zover van toepassing, van verzoening in geval van eerder geschonden verhoudingen met de gemeente, gemeenteleden, de kerkenraad en andere benadeelde personen. Ook moet een gegeven aanstoot voldoende weggenomen zijn.
- G7.4 In alle gevallen zal een geschiktheidsonderzoek plaats vinden als bedoeld in art. G3.10 GRP.
- G7.5 De classis beoordeelt de gronden van het verzoek en hoort de betrokkene en andere belanghebbenden daaromtrent. De classis neemt de gronden voor de ontheffing of afzetting in ogenschouw en onderzoekt of sprake is van een fundamentele wijziging in de omstandigheden van de betrokkene, of voldaan wordt aan het gestelde in art. G7.3, of uit het geschiktheidsonderzoek volgens art. G7.4 blijkt dat ambtsherstel mogelijk is en of wordt voldaan aan de bijbelse eisen voor de vervulling van het predikantschap. De classis kan slechts komen tot inwilliging van het verzoek na instemmend advies van de generale deputaten predikantszaken. Aan de inwilliging van een verzoek kan de classis voorwaarden verbinden.
- G7.6 Tegen een besluit van de classis tot afwijzing van ambtsherstel staat voor de betrokkene rechtstreeks beroep open op de particuliere synode.

H. LEEFTIJDSEMERITAAT

Artikel H1 Leeftijd

- H1.1 De emeritaatsleeftijd voor predikanten wordt gelijk gesteld aan de leeftijd die de Nederlandse overheid heeft vastgesteld als de AOW-gerechtigde leeftijd (*art. B22.1 KO*).
- H1.2 Op basis van eensluidend advies van het SKW, de VSE en de PV kan worden besloten tot een andere emeritaatsleeftijd dan bedoeld in art. H1.1 GRP.
- H1.3 In een individueel geval kan in onderlinge overeenstemming tussen de kerkenraad en de predikant het emeritaat later ingaan. Dit behoeft de instemming van de gemeente (*art. B22.2 KO*).

Artikel H2 Besluitvorming

- H2.1 De kerkenraad verleent aan de predikant emeritaat bij het bereiken van de emeritaatsleeftijd volgens art. H1.1 GRP, behoudens overeenstemming tussen de kerkenraad en de predikant met instemming van de gemeente omtrent een later tijdstip van ingang van het emeritaat (*art. B22.2 KO*).
- H2.2 Voor een voorgenomen besluit van de kerkenraad tot emeritering van de predikant zijn vereist:
  - a. het voldoen aan de emeritaatsgerechtigde leeftijd;
  - b. de door de kerkenraad getroffen emeriteringsregeling;
  - c. de concept-besluittekst.
- H2.3 De kerkenraad legt het voorgenomen besluit ter goedkeuring aan de classis voor (*art. B22.5 KO*).
- H2.4 Indien tussen kerkenraad en predikant overeenstemming bestaat over het voorgenomen financieel besluit, wordt dit aan de classis meegedeeld. Indien geen overeenstemming over het voorgenomen financieel besluit bestaat, voegt de kerkenraad aan zijn voorgenomen financieel besluit de zienswijze van de predikant toe. De classis verleent haar goedkeuring aan de emeritering, nadat zij de door de kerkenraad voorgestelde financiële regeling inclusief de door de predikant ingebrachte zienswijze beoordeeld heeft.
- H2.5 De classis verleent haar goedkeuring aan de emeritering na instemmend advies van de generale deputaten predikantszaken in de vergadering van de classis.
- H2.6 Tegen een besluit van de classis tot onthouding van de goedkeuring van de emeritering staat zowel voor de kerkenraad als voor de predikant rechtstreeks beroep open op de particuliere synode.
- H2.7 Wanneer de classis haar goedkeuring aan de emeritering verleent, maakt de kerkenraad zijn besluit tot emeritering definitief en stelt dit aan de predikant ter hand.
- H2.8 De gemeente wordt tijdig geïnformeerd in onderling overleg tussen de kerkenraad en de predikant. De kerkenraad blijft eindverantwoordelijk voor de communicatie.
- H2.9 De kerkenraad zorgt voor zorgvuldige berichtgeving aan de kerken in het kerkverband over de emeritering van de predikant.

Artikel H3 Zorgplicht bij leeftijdsemeritaat

- H3.1 Ter voorziening in zijn levensonderhoud ontvangt de predikant na emeritering van de kerk waaraan hij laatstelijk verbonden is een maandelijkse uitkering wegens leeftijd.
- H3.2 De kerkelijke zorgplicht omvat daarnaast een uitkering na overlijden van de predikant voor zijn nagelaten weduwe en wezen.
- H3.3 De kerkenraad hanteert voor de bepaling en toekenning van deze uitkeringen de 'materiële regelingen predikanten' van het SKW/PV, in samenhang met het 'uitkeringsreglement' van de VSE.
- H3.4 Ten minste eenmaal per jaar vindt door of namens de kerkenraad een gesprek plaats met de predikant, en desgewenst zijn echtgenote, respectievelijk na overlijden van de predikant met zijn weduwe, over de materiële omstandigheden.

Artikel H4 Aansluiting bij VSE

- H4.1 De kerken hebben zich aangesloten bij de VSE.
- H4.2 De VSE streeft naar het verstrekken van uitkeringen aan de kerken ter dekking van hun zorgplicht jegens de predikanten, hun echtgenoten, weduwen en wezen.
- H4.3 Het 'uitkeringsreglement' van VSE reguleert de bestaande voorzieningen die VSE ten behoeve van de kerken in stand houdt en de voorwaarden waaronder deze beschikbaar zijn voor de kerken.

Artikel H5 **Toezicht en tucht**

- H5.1 Wanneer de emeritus-predikant lid is van een andere kerk dan die waaraan hij als emeritus-predikant is verbonden, zijn de beide betrokken kerkenraden voor het toezicht en de tucht over hem verantwoordelijk, elk in de eigen relatie met hem als gemeentelid respectievelijk als emeritus-predikant. Zo nodig treden zij in overleg met elkaar en stemmen zij het pastoraat en eventuele maatregelen zorgvuldig met elkaar af.
- H5.2 Eventuele bezwaren tegen de emeritus-predikant die betrekking hebben op zijn functioneren als predikant, worden behandeld door de kerkenraad van de kerk waaraan hij als emeritus-predikant is verbonden.
- H5.3 Omtrent de schorsing of afzetting van een emeritus-predikant zijn art. B21 KO en art. G5 GRP (schorsing) respectievelijk art. 6 GRP (afzetting) van overeenkomstige toepassing. Als classis is bevoegd de classis waartoe de kerk behoort waaraan de emeritus-predikant als zodanig is verbonden.
- H5.4 Indien de emeritus-predikant ophoudt lid te zijn van een van de Gereformeerde Kerken, verliest hij de rechten als emerituspredikant op grond van art. B22.4 KO. De aanspraak op de hem c.q. zijn nabestaanden toegekende emeritaatsuitkering blijft bestaan.

I. **SLOTBEPALINGEN**

Artikel I1 **Modellen**

- I1.1 Voor de praktische uitvoering van de GRP zijn er bij een aantal bepalingen modellen beschikbaar. Deze modellen behoren formeel niet tot de inhoud van de GRP en worden niet door de generale synode vastgesteld.
- I1.2 De redactie van de modellen berust, in wederzijds overleg, deels bij de generale deputaten kerkorde, deels bij het SKW en deels bij de VSE. Er wordt gestreefd naar een goede onderlinge afstemming en zoveel mogelijk uniformiteit. Art A3 GRP is van overeenkomstige toepassing.

Artikel I2 **Vaststelling en wijziging van de GRP**

- I2.1 De GRP wordt vastgesteld en zo nodig gewijzigd door de generale synode.
- I2.2 Wijziging van de tekst van de GRP vindt niet plaats zonder schriftelijk advies van de generale deputaten kerkrecht.
- I2.3 Alvorens over een wijziging te adviseren, raadplegen de generale deputaten kerkrecht het SKW, de VSE en de PV daaromtrent.

Artikel I3 **Inwerkingtreding**

- I3.1 De GRP treedt in werking op het door de generale synode te bepalen tijdstip.

Vastgesteld: Generale Synode van Meppel 2017

Publicatiedatum: 1 juli 2017

Inwerkingtreding: 1 juli 2017

Overgangsrecht: door inwerkingtreding van deze generale regeling vervalt het overgangsrecht dat is vastgesteld door de Generale Synode van Ede 2014-2015 (Acta artikel 13, besluit 4, onder a, tweede deel, en bijlage 3-5); de Generale Synode van Meppel 2017 heeft met het oog op deze generale regeling nieuw overgangsrecht vastgesteld

Gewijzigd: Generale Synode van Meppel 2017

Betreft: wijzigingen aangebracht naar aanleiding van besluiten genomen door de Generale Synode van Meppel 2017, in artikel A1.1 onder f, artikel B3.3, artikel C4.10, artikel D10, artikel D14.3, artikel D14.4, artikel D14.5, artikel I2.2 en artikel I2.3.

Publicatiedatum: 1 maart 2019

Inwerkingtreding: 1 maart 2019

Gewijzigd: Generale Synode van Goes 2020

Betreft: wijzigingen aangebracht naar aanleiding van besluiten genomen door de Generale Synode van Goes 2020, in artikel G3.12, G3.13, G4.12, G4.13, G6.9, G6.10, H2.4 en H2.5.

Publicatiedatum: 1 maart 2021

Inwerkingtreding: 25 januari 2020

Gewijzigd: Generale Synode van Goes 2020

Betreft: wijzigingen aangebracht naar aanleiding van besluiten genomen door de Generale Synode van Goes 2020, in artikel A1.3.

Publicatiedatum: 1 juni 2021

Inwerkingtreding: 28 november 2020